UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

Sifridi

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

Visual Library

Incipiunt ſtatuta

ſynodalia eccl'ie Coloñ ꝑ reuerēdiſſimū dñm Hermānū Archiepm Coloñ et ſeu gratie ſue cōmiſſarios edita ⁊ in diuerſis ſynodis ſuꝑioribus tꝑibus pronūciata et publicata et firmit' obſeruari mādata.

Enerabilis et egregius vir dñs officialis curie Coloñ innouat oīa et ſingula ſtatuta ꝓuincialia et ſynodalia huius inſignis eccleſie Coloñ. necnō alia quecūqꝫ mādata et ꝓnūciata in diuerſis p̄teritis ſynodis hic lecta et publicata et mādat oīa et ſingula illa firmiter obſeruari ſub penis et cenſuris inibi cōtentis et p̄ſertim innouat ſtatuta quorum p̄ncipia cauſa breuitatis. ex quo ſinguli chriſtianitatū decani et ꝓchialiū eccleſiaꝝ et capellaꝝ rectores dioceſ Coloñ eorundē ſtatutorum copiā habere et illa publicarē et obſeruarē tenēt' ꝓut eis in ſingulis ſynodis mādat'. hic legent' et publicentur in modū infra ſcriptuz. Et p̄mo ſtatuta quondā reuerēdiſſimi p̄ri dñi Engilberti archiepi Colonienſ et ſucceſſiue ſuorum ſucceſſorum.

Engilberti.

Cōtra iniectores manuū in clericos incipiēs. Statuim⁹ vt ſacrilegi ſuadēte diabolo. ꝛc. Eiuſdē. Cōtra raptores et inuaſores bonoꝝ eccleſiaꝝ.
Itē ad reprimendū importunā p̄ſūptionē raptoꝝ. Eiuſdem de eodem.
Item predones raptores hmōi et receptatores. Eiuſdē Cōtra detentores ſeu ſubtractores decimarum.
Itez cū ſacrilegi cenſeant'. ꝛc. Eiuſdē Contra impedientes eccleſiaſticoꝝ iudicū iuriſdictionē et executionē ſn̄iarū.
Itē Ne iuriſdictionē iudicū eccleſiaſticorum ſiue ordinarij fuerint. Eiuſdē. Contra illos qui clericos nō ſine violēta manuū iniectione capiunt et detinēt
Item quia in tantā veſaniā plerūqꝫ ꝑrumpit quorūdā ꝑuerſitas. ꝛc. Eiuſdē Contra occiſores et mutilatores clericoꝝ. Incipiens. Itez de occiſoribus et mutilatorib⁹ clericoꝝ. ꝛc. Eiuſdem Contra eos qui minas intulerint ꝑſonis eccleſiaſticis in corꝑe vel reb⁹. incipiens. Item volentes malo āñqꝫ eueniat q̄ntū poſſumus obuiare. Eiuſdē Contra clericos qui mutilant vel occidunt clericū. Item ſtatuimus vt clericus occidens vel mutilans clericum Eiuſdem Contra clericos in executionib⁹ ſn̄iarū remiſſos et ſn̄ias ipas mō debito nō ſeruātes. Itē cum nōnulli ſn̄iaz excōicationis damnabiliter vilipendant.

Sifridi

De vita et honeſtate clericoruz.
Ex concilio generali ſtatuimus et precipimus ꝙ vniuerſi clerici cōtinenter et caſte viuant. ꝛc.
Eiuſdem De cohabitatoribus et concubinarijs. Ex concilio bone memorie Conradi archiepi p̄deceſſoris nr̄i. ꝛc.
Eiuſdem De ſacramento confeſſiōis et penitentie et coꝝ attinētijs. Precipimus vt ſacerdotes ꝓchialiū eccleſiarum. ꝛc. Eiuſdē De matrimonio et eius attineñ. Prohibeant frequēter ſacerdotes oībus ſubditis ſuis.
Eiuſdez De ſepulturis et cemiterijs Statuimus vt nullus excommunicat⁹ et publice nunciatus in cemiterio ſepeliatur. et ſi factū fuerit exhumetur. ꝛc.
Eiuſdem. De malefactoribus ad eccleſiam confugientibus.
Quia nonnulli homicidia mutilationē mēbroꝝ et alia maleficia ꝑpetrāt. ꝛc.
Eiuſdez De vſurarijs manifeſtis.

Statuimus vt vſurarij manifeſti quos nos in his ſcriptis excōicamus. ꝛc.
Eiuſdem De clericis in eccleſijs et capellis celebrātibus ſine noſtra vel archidiaconi licentia.
Statuimus vt nullus ſacerdos vel clericus in eccleſiarum. ꝛc. Eiuſdez De executione mādatoꝝ nr̄oꝝ et curie nr̄e Colonienſis.
Precipimus diſtricte ſub pena excōicationis late ſententie. ꝛc. Eiuſdē De obſeruatione interdicti qualiter ſit ſeruādum. Cū plerūqꝫ ꝛ cōiter circa obſeruationē interdictoꝝ ꝑniciose hactenus ſit erratum. ꝛc.

Wyckboldi.

De alienis et ignotis regētib' eccleſias
Item quia vt intelleximus aliq̄ clerici vtpote apoſtate diſcurſores et vagi. ꝛc.
Eiuſdem De legatis fabrice eccleſie Colonienſis et pena. ꝛc.
Si quis vero fabrice eccleſie ſācti petri et ꝑrochialiū eccleſiarum.
Eiuſdem De manifeſtis vſurarijs.
Excōmunicamus et excōmunicatos denunciamus omnes vſurarios manifeſtos et ſingulis dieb' dn̄icis ꝛ feſtiuis.
Eiuſdem De queſtuarijs non admittendis.
Sacerdotes nō ꝑmittāt predicatores queſtionarl. celebrare ſuꝑ archas. ꝛc.
Eiuſdem De prouiſoribus promotoribus et detentoribus elemoſynarum fabrice Colonienſ.
Item monemus omnes ſacerdotes et alios quoſcunqꝫ nr̄e dioceſ.
Eiuſdem Ut vnuſquiſqꝫ promoueat fabricam Colonienſez.
Item precipimus et iniungimus vniuerſis preſbyteris Colon̄ dioceſ.
Eiuſdem. De laicis prouiſoribus ſtructurarum.
Item ſtatuimus q̄ laici prouiſoribus ꝑrochialium eccleſiarum qui pro conſeruatione ſtructurarum. ꝛc.
Eiuſdem De falſarijs monetaꝝ.
Quia nōnulli in diuerſis ꝑtibus noſtre dioceſis falſas. ꝛc.
Eiuſdem Contra detentores cerocenſus. Item precipimus vt vniuerſi eccleſiarum rectores moneant omnes cerocenſuales. ꝛc.

Eiuſdem Ut quilibꝫ habeat copiam ſtatutorum. incipiens.
Et ꝑcipimus omnibus decanis chriſtianitatum et pleban̄ locoꝝ vt ꝑmiſſorum omnium copiam. ꝛc.

Henrici.

Contra publicos vſurarios. Itez oēs vſurarij vſuras publice exercentes requirimus et monemus. ꝛc.
Eiuſdem Contra illos qui faciunt ſtatuta in ꝑiudiciū eccleſiaſtice libertatis.
Itē oēs illos qui ſtatuta ediderint vel ſtatuta ſeruauerint. ꝛc.
Eiuſdem Contra ꝑturbatores iuriſdictionis officij nr̄i et alioꝝ.
Item omnes illos qui in cōſiſtorio nr̄o vel dn̄ officialis noſter. ꝛc.
Eiuſdem Contra prelatos vſurpan̄ ſibi iuriſdictionē nr̄am.
Itē monemus oēs et ſingulos iuriſdictionē habentes et nō habentes.
Eiuſdem Ne alienis ꝑmittāt celebrare in eccleſijs.
Item cū a iure ſit penitus interdictū ne quis ad celebrandū plebibus.
Eiuſdem Qd pro clandeſtinis nullus habet abſoluere niſi officialis Colon̄.
Item licꝫ hactenus ſacerdotibus ruralibus et decanis Ne excōicatos pro matrimonijs clandeſtinis. ꝛc.
Eiuſdem Contra abſoluen̄ excōicat. a nobis ſeu officiali nr̄o. Itē cuꝫ minor in maiorem nō hꝫ ꝑtātē diſtrictius inhibemus oībus nr̄is ſubditis.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN